

***Blended learning* în procesul de predare-învățare a românei ca limbă străină (RLS) la Anul Pregătitor**

Mihaela Cristescu

Universitatea din București

mihaela.ionescu@litere.unibuc.ro

Pentru a cita acest articol: Cristescu, M., 2021, „*Blended learning* în procesul de predare-învățare a românei ca limbă străină la Anul Pregătitor”. *Romanian Studies Today*. V, p. 5-13.

Abstract: The present paper deals with the concept of *blended learning* applied to second/foreign language teaching. We propose an alternative to the traditional face to face courses, especially due to the pandemic situation we are all facing. The proposal describes the advantages of this approach, but also the challenges. Being implemented all over the world in language teaching courses, we try to imagine how it can be applied to Romanian language courses taught to foreign students, attending the Preparatory Year. The proposed lesson plan is preceded by a SWOT analysis.

Keywords: Romanian as a Foreign Language (RFL); blended learning; hybrid learning; language teaching; Preparatory Year.

---

1. Introducere

Lucrarea de față reprezintă o propunere de implementare a modelului hibrid (sau mixt) de predare-învățare, întâlnit în literatura de specialitate sub denumirea de „blended learning” (Bonk și Graham 2004, Graham 2006) la cursul de limba română ca limbă străină (RLS) de la Anul Pregătitor. Menționăm faptul că prin

blended learning înțelegem aici alternarea cursurilor de tip față în față (în clasă) cu cele online asincrone. Având în vedere situația actuală, determinată de restricțiile impuse de pandemia de coronavirus, în condițiile desfășurării cursurilor exclusiv online, modelul de tip *blended* ar presupune combinarea cursurilor online sincrone cu cele online asincrone.

Un curs hibrid este acela în care „activitatea online este combinată cu întâlnirile în clasă, înlocuind un procent semnificativ, dar nu în totalitate, activitățile de instruire față în față” (t. n.) (Mayadas *et al.* 2015). În ultimii 15 ani, modelul hibrid de predare-învățare a câștigat o mare popularitate și a devenit o alternativă foarte apreciată la cursurile în clasă sau la cele exclusiv online (Simon 2019).

Ideea acestei lucrări a venit odată cu participarea la un curs online de tip MOOC (*Massive Open Online Course*), intitulat *Blended Language Learning: Design and Practice for Teachers*¹. Programul este oferit de University of Colorado Boulder și este găzduit de platforma Coursera. Instructorul acestui curs este Edwige Simon, director al programului de certificare în predarea limbilor străine prin intermediul tehnologiei. Fiecare dintre cele 4 module conține videoclipuri (în care este prezentată partea teoretică), articole de parcurs de către cursanți și teste de autoevaluare. În cadrul cursului există și un forum, în care sunt înregistrate răspunsurile participanților la diferite întrebări. La finalul cursului (se desfășoară pe o perioadă de aproximativ 5 săptămâni), participanții care și-au îndeplinit sarcinile de lucru și au achitat contravaloarea acestuia, primesc un certificat de absolvire.

Lucrarea este structurată astfel: în secțiunea a doua sunt descrise beneficiile și facilitățile unui curs de tip hibrid; capitolul al treilea conține analiza SWOT a implementării unui curs de RLS de tip *blended*, precum și o propunere de transformare a unui curs practic tradițional de RLS într-un curs hibrid, iar ultima secțiune conține concluziile lucrării.

2. Blended learning (modelul hibrid de învățare): beneficii și facilități

În anul 2010, Departamentul de Educație al Statelor Unite ale Americii a publicat o meta-analiză a peste 1000 de studii, comparând cursurile față în față (*face to face*, F2F) cu cele de tip hibrid și cu cele online. Cursurile de tip hibrid s-au dovedit a fi cele mai eficiente (Means *et al.* 2010). În plus, s-a afirmat că un astfel de curs preia și combină tot ce este mai bun de la un curs în clasă și de la unul complet online (Simon 2019).

În primul rând, modelul hibrid de predare-învățare este centrat pe nevoile individului. Astfel, fiecare student poate învăța în ritmul său. De asemenea,

---

¹ Cursul este disponibil la adresa <https://www.coursera.org/learn/blended-language-learning-design-practice-for-teachers> (ultima accesare: 11.11.2021).

---

modelul mixt integrează noile tehnologii, apelând la numeroase metode moderne de prezentare a conținuturilor, de exersare a competențelor și de creare a activităților interactive. În plus, modelul hibrid ține cont de caracteristicile (personalitate, motivație, limba 1, sistem cognitiv, viziune asupra lumii etc.) și evoluția individuală a fiecărui student. În urma implementării acestui model, s-a observat o creștere a motivației și a implicării studenților (Hamilton 2018).

2.1. Provocări ale modelului hibrid

Deși modelul de tip *blended* cunoaște numeroase avantaje, care au fost demonstrate (Hubackova *et al.* 2011, Shaykina 2015, Hamilton 2018), acesta ilustrează inevitabil și o serie de provocări (Simon 2019). Una dintre dificultățile implementării cu succes a acestui model o reprezintă capacitatea studenților de a-și gestiona timpul și de a se adapta la două activități simultan: achiziția unei limbi străine și un mod nou de predare-învățare. De aceea, s-a propus ca acest mod de învățare să fie aplicat începând cu semestrul al II-lea al anului universitar.

O altă provocare constă în adaptarea profesorilor la noul mod de predare și de împărțire a activităților. Pentru a putea adopta o metodă inovatoare de predare, este nevoie ca un cadru didactic să manifeste deschidere către noile tehnologii, răbdare în a-și însuși noul mod de lucru, o foarte bună organizare și creativitate în realizarea materialelor didactice.

În final, adepții acestui model de predare-învățare se pot confrunta cu scepticismul celor nefamiliarizați cu această abordare.

2.2. Activități în clasă/online sincron vs. activități online asincron

În vederea unei organizări eficiente a activităților în clasă și a celor online în cadrul modelului hibrid de predare-învățare, profesorii și instructorii sunt încurajați să utilizeze modelul *backward design* (Wiggins și McTighe 1998).

Modelul standard (tradițional) de proiectare a cursurilor este centrat pe profesor și conține trei etape importante. În prima etapă are loc planificarea conținuturilor de învățare. Aceasta este urmată de proiectarea activităților de învățare. Procesul se încheie cu evaluarea conținuturilor predate.

Modelul invers (*backward*) este centrat pe student și conține, de asemenea, trei etape. Primul pas constă în identificarea rezultatelor dorite, mai precis a competențelor pe care studenții trebuie să le dobândească. Acestea constituie obiectivele cursului. A doua etapă constă în stabilirea dovezilor realizabile. În acest punct, profesorul va stabili modalitatea de evaluare. Abia în ultima etapă, profesorul va realiza planificarea procesului de învățare, prin proiectarea activităților.

Fiind vorba despre un curs de limbă, activitățile cele mai potrivite pentru a fi desfășurate în clasă/online sincron sunt următoarele (Simon 2020): introducerea conceptelor noi, activitățile de grup, comunicarea interpersonală, precum și testele de evaluare continuă și finală. În ceea ce privește activitățile online, acestea pot conține: lecțiile de gramatică, activități de interpretare (receptarea textului scris și receptarea discursului oral), activități de prezentare (producerea textului scris și producerea discursului oral sub formă de monolog), conversații cu vorbitori nativi ai limbii-țintă, precum și fișe de lucru cu exerciții de vocabular.

2.3. Rolul profesorului și rolul studentului

În cadrul cursurilor tradiționale, față în față, profesorul are rolul de a furniza informație. Metoda clasică de predare, prelegerea, este considerată astăzi inefficientă și perimată. A fost subliniată, de asemenea, incompatibilitatea dintre modelul unic de predare și numeroasele metode individuale de învățare².

Modelul hibrid îi conferă profesorului rolul de facilitator al învățării. Astfel, profesorul proiectează cursuri centrate pe nevoile studenților, oferă feedback frecvent și utilizează eficient platformele și instrumentele de predare online. Un aspect esențial al aplicării cu succes a modelului hibrid constă în rolul pe care îl are studentul în procesul de învățare. Acesta trebuie să își organizeze foarte eficient timpul și să dea dovadă de responsabilitate în actul de învățare.

3. Implementarea modelului hibrid la Anul Pregătitor de limba română

Cursul de RLS de la Anul Pregătitor se desfășoară pe parcursul unui an universitar (aproximativ 7 luni calendaristice) și constă în 25-30 de ore de activitate didactică pe săptămână, conform descrierii prezente pe site-ul ARACIS³. Este un curs intensiv de limba română ca limbă străină, centrat pe dezvoltarea competențelor comunicative, în activități (cât mai autentice) de producere (a mesajului oral și scris), de receptare (orală și scrisă), de interacțiune (orală și scrisă) și de mediere. Obiectivul general al acestui curs este ca, la sfârșitul anului universitar, studenții să stăpânească minimum nivelul B1 de limba română, corespunzător *Cadrului european comun de referință pentru limbi străine*⁴.

² http://online.ase.ro/Metodologia_BL.pdf (ultima accesare: 11.11.2021).

³ https://www.aracis.ro/wp-content/uploads/2019/07/Mari_Standarde_specifice_-_An_prega_titor_Maril.pdf (ultima accesare: 11.11.2021).

⁴ <http://usm.md/wp-content/uploads/2014/02/Cadrul-European-comun-de-ref-a-limbilor.pdf> (ultima accesare: 11.11.2021).

Spre deosebire de alte cursuri de română ca limbă străină, programul Anul Pregătitor (care se desfășoară în 25 de centre universitare din țară⁵) conține⁶, pe lângă cursul practic de limba română, 3 discipline fundamentale (Cultură și civilizație românească, Limba română – origine, particularități, structuri, Textul științific românesc), precum și cursuri de limbaje specializate (Matematică și științele naturii, Științe biologice și biomedicale, Științe sociale, Științe ingineresti, Științe umaniste și arte, Știința sportului și a educației fizice)⁷.

Vom prezenta în continuare punctele tari, punctele slabe, oportunitățile și amenințările implementării unui curs hibrid de RLS la Anul Pregătitor.

3.1. Analiza SWOT

După cum se știe, analiza SWOT descrie punctele tari (*Strengths*), punctele slabe (*Weaknesses*), oportunitățile (*Opportunities*) și amenințările (*Threats*) unui proiect sau ale unui plan.

Puncte tari. Există numeroase inițiative care au demonstrat avantajele pe care le aduce aplicarea modelului hibrid (vezi bibliografia). Cele mai importante puncte tari, care ar fi valabile și în cazul cursului practic de română ca limbă străină de la Anul Pregătitor, sunt următoarele:

- accesibilitatea cursului online (scris și auzit);
- încorporarea noilor tehnologii;
- orientarea către nevoile individului;
- o mai bună comunicare între profesor și studenți;
- creșterea calității cursului prin apelul la audiovizual;
- mai mult timp pentru exersarea competențelor în clasă;
- o evaluare continuă mai eficientă;
- eliminarea metalimbajului prin prezentarea schematică a aspectelor gramaticale;
- eliminarea monotoniei din timpul cursurilor față în față.

Puncte slabe. În ceea ce privește dezavantajele aplicării modelului hibrid la cursul de RLS de la Anul Pregătitor, am identificat următoarele aspecte:

- un efort ridicat din partea profesorului în pregătirea materialelor pentru cursurile online;

⁵ https://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Invatamant-Superior/2017/_Study%20in%20Romania/lista%20univ%20-%20an%20pregatitor%20lb.%20romana.pdf (ultima accesare: 11.11.2021).

⁶ Această structură a *Planului de învățământ* este valabilă pentru Anul Pregătitor de la Facultatea de Litere, Universitatea din București.

⁷ https://litere.ro/doc/planuri_de_invatamant_2020/licenta/Plan_de_invatamant_AP_2020-2021_Redacted.pdf (ultima accesare: 11.11.2021).

- adaptarea metodei la grupele la care predau mai mulți profesori;
- dificultatea implementării metodei în primul semestru (studenții ar întâmpina două dificultăți: învățarea unei limbi noi, precum și învățarea unui mod de lucru nou).

Oportunități. Asemenea punctelor tari, există și un mare număr de oportunități pe care le aduce implementarea modelului hibrid la Anul Pregătitor. Le enumerăm în continuare:

- studiul individual, în funcție de ritmul studentului;
- accesibilitatea în situații de urgență;
- folosirea ulterioară a cursului online;
- îmbunătățirea constantă a cursului online;
- o mai bună organizare a materialelor;
- creșterea motivației și a implicării studenților;
- o mai bună colaborare între profesori;
- posibilitatea accesării cursului online și în clasă;
- încurajarea studenților introvertiți să se exprime;
- reducerea numărului de fotocopii.

Amenințări. În proiectarea unui curs de limba română ca limbă străină de tip *blended*, am identificat următoarele amenințări:

- reticența studenților;
- lipsa de seriozitate a studenților în realizarea sarcinilor online;
- posibilitatea de fraudare și de autocorectare a temelor online;
- lipsa implicării din partea profesorilor și a studenților.

3.2. Crearea unui curs hibrid de RLS

Ne propunem în continuare să proiectăm un curs hibrid de limba română ca limbă străină, care în mod normal se desfășoară față în față, în semestrul al II-lea al anului universitar, pe parcursul a 18 ore de curs practic. În vederea organizării conținuturilor cursului, am apelat la descrierea minimală a limbii române din Platon *et al.* (2014). În scenariul de lucru hibrid, o zi se va desfășura în clasă/online sincron, iar două zile vor fi dedicate lucrului online asincron.

Titlul unității de învățare este „Natură și conservarea mediului?”. Conținuturile de gramatică ale unității sunt următoarele: 1. Pronumele, adjectivele pronominale și adverbele negative. Concordanța negativă; 2. Pronumele și adjectivul nehotărât „vreun(ul)”. Cursul va conține și o secțiune dedicată formării cuvintelor cu ajutorul prefixelor negative și iterative. Vocabularul tematic conține următoarele cuvinte și structuri:

- verbe: *a reutiliza, a refolosi, a reduce, a recicla, a conserva, a proteja, a polua, a sorta*

- substantive: *natură, mediu înconjurător, gunoi, deșeu, plastic, ecologie, reciclare, încălzire globală, incendiu, inundație, cutremur*
- adjective: *poluat, periculos, dăunător, benefic, ecologic*

Organizarea activităților va fi realizată astfel încât timpul petrecut în clasă să fie utilizat cât mai eficient. Astfel, în clasă va fi introdusă secțiunea de vocabular, vor fi clarificate aspectele gramaticale care le-au pus probleme studenților și vor fi introduse numeroase activități comunicative (receptarea textului scris și conversație interpersonală). Pentru exersarea vocabularului tematic, se vor crea activități de tipul: *brainstorming* (folosind, de exemplu, aplicația Google Jamboard), descrieri de imagini, exerciții de asociere (cuvânt/sintagmă – definiție/imagini), fișe de lucru care conțin imagini (identificați problema de mediu, notați cauza, efectele produse și propuneți o soluție). În cadrul activităților de comunicare interpersonală, studenții vor fi grupați în perechi și li se va da următoarea sarcină de lucru: *Discutați despre trei probleme de mediu din țara voastră și propuneți soluții pentru acestea (8-10 minute). Notați ideile principale pe caiet. Fiecare student le va spune tuturor ce a aflat de la partenerul său de conversație.*

În cele două zile dedicate studiului online asincron, studenții vor parcurge materialele realizate anterior de către profesor și încărcate pe platforma de lucru (de exemplu, Google Classroom sau Microsoft Teams). Acestea vor conține aspectele gramaticale sub forma unor scheme, diagrame, tabele și vor fi însoțite de explicațiile audio sau audiovideo ale profesorului. Pentru aceste sarcini, profesorul poate utiliza Google slides, Google docs și Zoom. Fișierele dedicate aspectelor gramaticale vor fi însoțite de exerciții de autoevaluare. Exercițiile gramaticale vor conține și cuvinte și structuri din vocabularul tematic. În vederea realizării exercițiilor de receptare a textului scris, se vor utiliza articole de blog și/sau din presă, ca de exemplu „O lume fără plastic”⁸ și „Ziua Mondială a Mediului”⁹. Pentru activitățile de receptare a discursului, se vor realiza exerciții pornind de la videoclipuri de tipul „Viața fără deșeuri pe vreme de pandemie”¹⁰ și „Reciclează selectiv”¹¹.

⁸ Se va adapta după articolul de blog disponibil la adresa <http://zmeubucuresti.com/2018/07/09/o-lume-fara-plastic/> (ultima accesare: 11.11.2021).

⁹ Se va adapta după articolul disponibil la adresa <https://www.opiniatimisoarei.ro/ziua-mondiala-a-mediului-sarbatorita-prin-joaca-de-zeci-de-copii-la-aquapic/05/06/2019> (ultima accesare: 11.11.2021).

¹⁰ Disponibil la adresa: <https://moldova.europalibera.org/a/via%C5%A3a-f%C4%83r%C4%83-de%C5%9Faturi-pe-vreme-de-pandemic/30559139.html> (ultima accesare: 11.11.2021).

¹¹ Disponibil la adresa https://www.youtube.com/watch?v=hXaJ_fm7SV4&ab_channel=CarrefourRomania (ultima accesare: 11.11.2021).

Tot în aceste zile, studenții vor avea activități comunicative de producere a discursului oral (teme audio sub formă de monolog) și de producere a textului scris. Pentru prima activitate, profesorul va crea următoarea sarcină de lucru online asincron: *Vorbiți liber pe următoarea temă (aproximativ 2 minute): „De ce este important să reciclăm? Ce obiecte reciclez eu.” Înregistrați-vă și încărcați fișierul audio pe platformă.* În ceea ce privește activitatea de producere a textului scris, profesorul va crea următoarea cerință: *Scrieți o compunere (250-300 de cuvinte) cu următorul titlu: „Cum contribui eu la conservarea mediului”. Folosiți următoarele cuvinte: a recicla, a reutiliza, a reduce, a sorta, plastic, sticlă, hârtie, natură, deșeuri, gunoi.*

4. Concluzii

Modelul inovator de tip *blended* poate genera rezultate foarte bune în procesul de predare-învățare a unei limbi străine, dacă vor fi respectate anumite condiții. În primul rând, acesta implică o pregătire riguroasă a cursului din partea profesorului. Aceasta presupune existența unui foarte bun echilibru între activitățile față în față și cele online. De asemenea, este necesar ca studentului să i se ofere o pregătire prealabilă, pentru a se putea adapta cu ușurință noului mod de învățare. Acesta trebuie să dea dovadă de responsabilitate și de o bună organizare a timpului.

Pentru profesorii pasionați sau interesați de modul de predare-învățare online, în afară de acest curs organizat de Coursera, există și o pagină de Facebook, intitulată *Tech for World Language Teachers*¹², care are și un grup asociat, cu același nume. Acest grup reunește aproximativ 14.500 de profesori din întreaga lume, care predau limbi străine și care își împărtășesc aici metodele de lucru și pun la dispoziția celorlalți materiale și resurse utile.

Referințe

- Bonk, Curtis J., Charles R. Graham (eds.), 2004, *Handbook of blended learning: Global Perspectives, Local Designs*, San Francisco, CA: Pfeiffer Publishing.
- Graham, Charles R., 2006, „Blended learning systems: definition, current trends, and future directions, în Bonk și Graham (eds.), *Handbook of blended learning: Global Perspectives, Local Designs*, San Francisco, CA: Pfeiffer Publishing.
- Hamilton, V. R., 2018, „Blended learning and second language acquisition in the classroom”, *Graduate Research Papers*, 337.

---

¹² Accesibilă la adresa: <https://www.facebook.com/tech4worldlanguage teachers> (ultima accesare: 11.11.2021).

- Hubackova, Sarka, Ilona Semradova, Blanka Frydrychova Klimova, 2011, „Blended Learning in a Foreign Language Teaching”, *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, Volume 28, pp. 281-285.
- Mayadas, F., G. Miller, J. Sener, 2015, „Definitions of E-Learning Courses and Programs Version 2.0 April 4”, 2015.
- Means, B., Y. Toyama, R. Murphy, M. Bakia, K. Jones, 2010, „Evaluation of Evidence-Based Practices in Online Learning: A Meta-Analysis and Review of Online Learning Studies”, U.S. Department of Education.
- Platon, E., I. Sonea, L. VasIU, D. Vilcu, 2014, *Descrierea minimală a limbii române. A1, A2, B1, B2*, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință.
- Shaykina, Olga I., 2015, „Blended Learning in English Language Teaching: Open Educational Resources Used for Academic Purposes in Tomsk Polytechnic University”, *Mediterranean Journal of Social Sciences*, vol. 6, nr. 3 S5, MCSER Publishing, Rome-Italy.
- Simon, E., 2020, *Blended Language Learning: Design and Practice for Teachers [MOOC]*, University of Colorado Boulder, Coursera.
- Simon, Edwige, „What is Blended Learning?” în *The FLTMAG, A free magazine on technology integration in language teaching and learning*, 2019.
- Wiggins, G., J. McTighe, 1998, „What is backward design?”, în *Understanding by Design*, prima ediție, Upper Saddle River, NJ: Merrill Prentice Hall, pp. 7-19.